

Betænkning

over forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m. og af lov om rettens pleje.

(Strafferetlige særforanstaltninger m. m.).

(Afgivet af retsudvalget den 25. maj 1973).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med justitsministeren og et samråd med socialministeren. Ved et af samrådene var justitsministeren på udvalgets anmodning ledsaget af formanden for straffelovrådet, professor, dr. jur. Knud Waaben, og kontorchef Arildsen, justitsministeriet. Udvalget har modtaget skriftlige henvendelser fra

lektor Bent Unmack-Larsen og professor, dr. jur. Knud Waaben.

Under behandlingen af forslaget har udvalget drøftet ændringerne i reglerne om de strafferetlige følger af psykisk abnormitet, hvorefter man opgiver det juridiske krav om tilregnelighed og alene lader en rent medicinsk diagnose være bestemmende for, om der foreligger straffrihedsgrund eller ej. Udvalget finder, at dette spørgsmål er af så vanskelig og principiel art, at det ikke på forsvarlig måde ville kunne færdigbehandles i indeværende folketingsår. Foranlediget heraf har ministeren stillet nedenstående ændringsforslag, hvorefter spørgsmålet om ændring af straffelovens §§ 16-18, herunder navnlig spørgsmålet om ophævelse af utilregnelighedskriteriet i § 16, foreslås udskudt til næste folketingsår.

Udvalget er enig i afskaffelsen af de delvis tidsubestemte sanktioner (ungdomsfængsel, arbejds- og sikkerhedsforvaring) samt sær-fængsel. I forbindelse med afskaffelse af ungdomsfængsel har udvalget understreget vigtigheden af, at hovedparten af unge kriminelle mellem 15 og 18 år undergives børne- og ungdomsforsorgen, således at anvendelsen af frihedsstraf begrænses mest muligt.

Udvalget har endvidere drøftet den tidsubestemte retsfølge forvaring.

Et *flertal* (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) kan tilslutte sig, at den foreslåede forvaringsbestemmelse i lovforslaget gennemføres nu. Flertallet har herved lagt vægt på, at det herefter ikke vil være muligt at idømme forvaring for berigelsesforbrydelser. Flertallet indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartes medlemmer af udvalget) kan ikke tilslutte sig, at lovforslagets § 70 om bibeholdelse af tidsubestemt forvaring gennemføres, men stiller forslag om denne sanktionsforms fuldstændige afskaffelse.

Selv om lovforslagets forvaringsbestemmelse udelukker, at der kan idømmes tidsubestemt forvaring for berigelsesforbrydelser — hvilket erkendes som et fremskridt — mener mindretallet, at forvaringsbestemmelsen efter lovforslaget er så upræcist og bredt formuleret, at den *kan* bruges mod en alt for stor og usikkert afgrænset personkreds. Den foreslåede § 70 giver ingen garanti for, at den kun vil blive anvendt som tilsigtet af flertallet, nemlig mod nogle ganske få virkelig farlige lovovertrædere. Man kan ikke se bort fra faren for udskridning og en bredere fortolkning af farligheden, end det egentlig var hensigten.

På baggrund heraf og i betragtning af den store usikkerhed, forudsigelser om fremtidig